

Palveluiden verkoston keskeiset käsitteet

Keskeiset käsitteet (1/4)

Määritelmät

Asiointikanava, palvelukanava	Tapa, jolla asiakas asioi palvelujen kanssa: fyysisessä toimipisteessä, puhelimessa, digitaalisen tai liikkuvan palvelun kanssa
Digitaalinen asiointikanava	Digitaalisten, eli sähköisten yhteyksien kautta tapahtuva asiakkaan asiointi.
Järjestäjänäkökulma	Hyvinvointialueen, eli palveluiden järjestäjän, näkökulma, joka korostaa asukkaiden tarpeisiin ja oikeuksiin vastaamista sekä kokonaiskuvaa.
Liikkuvat palvelut	Palvelut, jotka liikkuvat asukkaiden luokse tarpeiden mukaan sen sijaan että niitä tarjotaan vakiintuneessa toimipisteessä. Tapaamispaikka voi olla asiakkaan koti, hyvinvointialueen toimipiste, muu julkinen tila, josta löytyy tapaamisen edellyttämä yksityisyyttä tarjoava tila tai liikkuvan palvelun kulkuväline.
Monituottajuus	Julkisesti rahoitettujen palveluiden tuottamista yhdessä yksityisen ja kolmannen sektorin tuottajien kanssa.
Palvelukokonaisuus	Asiakkaiden tarpeisiin perustuva, useista palveluista muodostuva palvelujen kokonaisuus: esimerkiksi sote-asemapalvelut.
Palveluverkko	Kuvaa mitä palveluita ja palvelukokonaisuuksia tuotetaan missäkin toimitiloissa ja sijainneissa. Puhutaan myös toimipisteverkosta, kun halutaan korostaa fyysisten toimipisteiden roolia.
Palveluiden verkosto	Palveluiden ja asiointikanavien muodostama kokonaisuus sisältäen fyysisissä toimipisteissä tarjottavat palvelut, liikkuvat palvelut, digitaaliset palvelut sekä oman ja ostopalvelut
Palveluiden verkoston kehittämisen yleiset periaatteet	Ohjaavat palveluiden verkoston kehittämistä ja suunnittelua yleisellä tasolla, eli siten että määritetyt periaatteet koskettavat kaikkia Pirhan palveluita
Palveluiden verkoston kehittämisen palvelukohtaiset periaatteet	Tarkentavat ja konkretisoivat yleiset periaatteet palvelukokonaisuuksien tasolle: 1) Sairaalapalvelut, 2) Avopalvelut, 3) Lasten ja nuorten palvelut, 4) Ikäihmisten ja vammaisten palvelut, 5) Pelastuspalvelut.
Toimitila	Kiinteistö, jossa tarjotaan palveluja asukkaille.
Toimipiste	Fyysinen paikka, toimitila, jossa tarjotaan asukkaille palveluja.
Toimipisteverkko	Eri toimipisteiden ja niiden maantieteellisen sijoittumisen muodostama kokonaisuus, tyypillisesti synonyymi palveluverkolle.

Keskeiset käsitteet (2/4)

Määritelmät

Osaamiskeskittymä

Moniammatillinen sosiaali- ja terveystalvveluiden tuottamisen maantieteellinen keskittymä. Osaamiskeskittymä voi pitää sisällään sote-kampuksen, sote-aseman ja lähiasemia.

Sote-kampukset

Sosiaali- ja terveystalvvelujen osaamisen ydinkeskuksia. Näitä ovat Kaupin, Hatanpään, Sastamalan ja Valkeakosken kampukset.

Sote-asema

Fyysinen toimipiste, josta asukas saa tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystalvveluita. Sote-asemat voivat erota palveluvalikoimaltaan toisistaan ottaen huomioon alueen erityispiirteet. Joillakin asemilla on myös sairaalatoimintaa.

Lähi-asema

Toimipiste, jossa on yksittäisiä sosiaali- ja terveystalvveluita. Lisäksi lähiasemaa voidaan hyödyntää liikkuvien palvelujen tiloina.

Lähitorit

Ihmisten kohtaamispaikkoja, joissa tarjotaan matalan kynnyksen palveluja. Lähitorit tarjoavat monipuolista tietoa, tukea ja toimintaa arkeen sekä neuvoja ja palveluohjausta arjen ongelmiin. Lähitorit tuottavat myös erilaisia tapahtumia ja ryhmätoimintaa.

Kotitori

Auttaa asiakkaita ja heidän läheisiään löytämään palveluita, kuten kotihoitoa, siivousta, kauppapalveluja, hyvinvointiteknologiaa ja seuraa ulkoiluun. Lisäksi Kotitorilta saa myös apua erilaisten lomakkeiden ja tukihakemusta täyttämiseen. Kotitori palvelee kaikkia pirkanmaalaisia puhelimitse, sähköisesti palvelupisteellä Tampereen keskustassa.

Yhteisöllinen asuminen

Esteetöntä ja turvallista asumista, jossa asiakkailla on tarpeisiin vastaava asunto sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Asiakkaalla on oma asunto jonne tarvittavat palvelut tuotetaan tukipalveluina, kotihoitona ja muuna tarvittavana sosiaalipalveluna.

Ympäri vuorokautinen asuminen

Esteetöntä ja turvalista asumista, jossa asukkaalla on tarpeitaan vastaava asunto ja sosiaalista kanssa käymistä edistävää toimintaa. Ammattihenkilöstön hoiva ja huolenpito on saatavina ympärivuorokauden.

Keskeiset käsitteet (3/4)

Määritelmät

Pelastustoiminta	Kiireellisiä tehtäviä, joiden tarkoituksena on pelastaa ja suojata ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä onnettomuuden uhatessa tai sattuesssa sekä rajoittaa onnettomuudesta aiheutuvia vahinkoja ja lieventää onnettomuuden seurauksia.
Onnettomuuksien ehkäisy	Toimenpiteet, joilla pyritään pienentämään onnettomuuden todennäköisyyttä ja ennalta varautumalla vähentämään onnettomuudesta aiheutuvia vahinkoja. Pelastuspalveluiden onnettomuuksien ehkäisyn ydintehtäviä ovat ihmisten ohjaus, neuvonta ja turvallisuusviestintä sekä valvontatehtävät.
Valvontasuunnitelma	Asiakirja, jossa määritettävä suoritettavat valvontatehtävät (palotarkastukset) ja muut valvontatoimenpiteet. Valvontasuunnitelman tulee perustua hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätökseen.
Väestönsuojelu	Valmiuslain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen poikkeusolojen aikana tapahtuvaa humanitaaristen tehtävien suorittamista, joiden tarkoituksena on siviiliväestön suojelu vihollisuuksien ja onnettomuuksien vaaroja vastaan ja siviiliväestön auttaminen selviytymään niiden välittömiltä vaikutuksilta sekä välittömien edellytysten luominen eloonjäämiselle.
Paloasema	Rakennus / toimipiste, jossa on pelastustoimen henkilöstöä ja kalusto, josta tuotetaan pelastustoimen ja mahdollisesti ensihoidon palveluita.
Pelastustoimen palvelutasopäätös	Asiakirja, jossa on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätös ohjaa pelastuspalveluiden strategista suunnittelua.
Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika	Aika, joka alkaa siitä, kun ensimmäinen yksikkö vastaanottaa hälytyksen ja päättyy siihen, kun pelastusryhmä aloittaa tehokkaan pelastustoiminnan.

Keskeiset käsitteet (4/4)

Määritelmät

Riskiruutu	Muodostuu 1 km x 1km kokoisesta ruudusta.
Riskiluokka	I-, II-, III- ja IV-luokka. Määritellään jokaiselle riskiruudulle. Riskiluokka määräytyy kullekin ruudulle regressiomallin avulla arvioidun riskitason perusteella ja tapahtuneiden riskiluokan määrittävien onnettomuuksien perusteella.
Riskitaso	Osoittaa, missä ruuduissa kiireellisiä pelastustoimintaa edellyttäviä onnettomuuksia tapahtuu kaikkein todennäköisimmin.
Regressiomalli	Regressiomallin selittäjinä ovat asukasluku, kerrosala ja niiden yhteisvaikutus. Mallilla ennustetaan riskitaso kullekin 1 km x 1km ruudulle. Riskiluokkien määrittämisessä käytetään regressiomallilla määritettyä riskitasoa.
Ensihoito	Ensihoitoa on äkillisesti sairastuneen tai loukkaantuneen potilaan kiireellisen hoidon antaminen ja tarvittaessa potilaan kuljettaminen hoitoyksikköön.
Ensihoidon palvelutasopäätös	Asiakirja, joka ohjaa ensihoitopalveluiden toimintaa ja jossa määritellään ensihoitopalvelun sisältö niin, että palvelu on toteutettu tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja että se on mitoitettu oikein.
Sotepe-hybridiyksiköt	Yksiköitä, joissa tuotetaan sosiaali-, terveys- ja pelastus palveluiden eri tehtäviä.